

MŪSŲ LIETUVA

NR 12 (1390) XXVII. 1975 M. KOVAS - MARČO 20 D. 1,00 kruzeiras
R. Juatindiba, 20 (28) - Caixa Postal 4421 - 01000 São Paulo, SP. Tel. 273-0338

BRAZILIJA

Naujas S. Paulo gubernatorių su ponias.

Prezidentui Ernestui Geisel suėjo vieneri metai valdžios viršūnėje. Pastebima, kad tai prezidentas, kuris mažai kalba, o daug daro. Ypač pravėrė vartus didesnio demokratizmo link. Pravedė politinius rinkimus, leisdamas pilną propagandos laisvę, nuėmė, nors dalinai, spaudos cenzūrą, pradėjo dialogą su opozicija, kuriuo leidžiamas ir demokratiškas pačios valdžios kritikavimas, konkrečiai susirūpino socialinėm problemom ir didelį žingsnį pažengė į demokratinio gyvenimo normalizavimą. Tai nemažas darbas, atliktas vienerių metų bėgyje.

— Šeštadienį 20 naujų gubernatorių užėmė savo vietas Brazilijos valstijose — estaduose. Priešingai negu prieš ketverius metus, kiekvienas jų pabrėžė, kad stengsis praveisti dialogą su opozicija (MDB) ir daugiau žvelgs į konkrečius tautos reikalavimus.

— Paulo Egydio Martins šeštadienį užėmė São Paulo gubernatoriaus vietą, ir tuoj sudarė naują valdžią — "sekretariatą", susidedančią iš 16 asmenų.

— Guanabara tapo sujungta su Rio de Janeiro valstija.

— Po ilgų svarstymų Brazilija sutiko duoti buv. Portugalijos prezidentui gen. Antonio Spinola ir jį palydėjusiems kariškiams „azylo“ teises.

— Vyksta didelė skyrybų — „divorso“ kampanija, pravesta su apgailėtina nepaprastu paviršutiniškumu. O vistiek reikalas eina apie šeimos pastovumą, kas sudaro pačios visuomenės — tautos ir valstybės — pamatus.

Pasaulyje

PORTUGALIJA

Sukilimas prieš komunistinę portugalų valdžią sukrėtė ne tik visą tautą, o ir valdžios kabinetą. Šeši ministrai pasitraukė iš valdžios. Spaudos agentūros pramato ir visos valdžios atsistatydinimą, tikslu sukurti naują valdžią, kuri būtų komunistiniai dar tvirtesni.

Dar apie Rygos spaustuvės susekimą

KOPENHAGA. — Danų laikraštis „Berlinske Tidende“ plačiau aprašė Rygos slaptos spaustuvės likvidavimą. Spaustuvė buvo įrengė protestantai evangelikai. Joje spausdino ne prieš-sovietinę literatūrą, bet tik šventąjį Raštą. Mašinų dalys buvo atgabentos iš užsienio atskiro, mažom dalim ir vietoje sustatytos. Suimtas jos vedėjas Genadijus Kruškovas ir dar 8 kiti darbininkai, konfiskuota keletas tūkstančių atspausdintų šventraščių, keletas tonų popieriaus. Sakoma, kad spaustuvės suradimas buvęs dėl išdavimo. [KGB buvo paskyrusi 50,000 rublių tam, kuris nurodys spaustuvės vietą. Įdomiausia, kad pati spaustuvė buvo tuose pat namuose, kur ir Rygos milicijos viena nuovadų. (t.)

Mokyklos persekioja tikinčius vaikus

Mokytojai lanko namus ir įkalbinėja tėvus
neleisti vaikų į bažnyčią

KAUNO ARKIVYSKUPLJA

Žagarė

1974 vasario 25 Joniškio rajono VK pirmininko pavaduotojas V. Mičiūnas Žagarės klebonui kun. G. Gudanavičiui priekaištavo, kodėl klebonas einas laidotuvių procesijoje ir jos metu nešamas kryžius, kodėl leidžias vaikams patarnauti šv. Mišiose, raginas tėvus vesti savo vaikus į bažnyčią ir 1973 vasarą katekizavęs moksleivius?

— Katekizuoti vaikus, — atsakė kun. G. Gudanavičius, — traukti juos arčiau altoriaus, raginti tėvus, kad patys lankytų bažnyčią ir vaikus atsivestų — kunigo pareiga. Būčiau blogas kunigas, jei šios pareigos sąžiningai neatlikčiau.

— Vaikai yra mūsų ir mes jų jums neatiduosime, — tvirtino Mičiūnas.

— O mes iš jūsų vaikų neprašysime. Jie yra tėvų. Jeigu tėvai prašys mūsų pagalbos, tai mes mielai padėsime jiems religingai auklėti vaikus, — atsikirto Žagarės klebonas. — Kryžių nešti laidotuvių procesijoje reikalauja liturginės apeigos. Tam neprieštarauja net Religijų reikalų tarybos įgaliotinis K. Tumėnas.

— Tumėnas mums ne viršininkas, — kalbėjo rajono pareigūnas. — Vilniuje jis gali tvarkytis kaip nori, tik ne čia. Mes

čia šeimininkai... Aplamai, jūsų veikla Žagarėje mums nepatinka. Imsimės griežtesnių priemonių.

— Tai jūsų reikalas. Aš savo pareigas pasistengsiu atlikti sąžiningai.

Netrukus mokykla pradėjo persekioti bažnyčią lankančius moksleivius. Mokytojai lankėsi į namus, kvietinėjo tėvus pas save ir įkalbinėjo neleisti vaikų į bažnyčią. Vaikai galį melstis ir namuose; už bažnyčios lankymą būsią baudžiami.

Labiausiai nukentėjo Valančių šeimos vaikai. Genė Valančiūtė iki šeštos klasės mokėsi vien pen ketukais ir kasmet gaudavo garbės raštą. Šįmet Genė vėl užbaigė mokslo metus vien penketais, tačiau garbės rašto negavo, o elgesio pažymys — patenkinamas. Žitai Valančiūtei, gerai besimokančiai ir pavyzdingo elgesio mergaitei, elgesį sumažino iki nepatenkinamo.

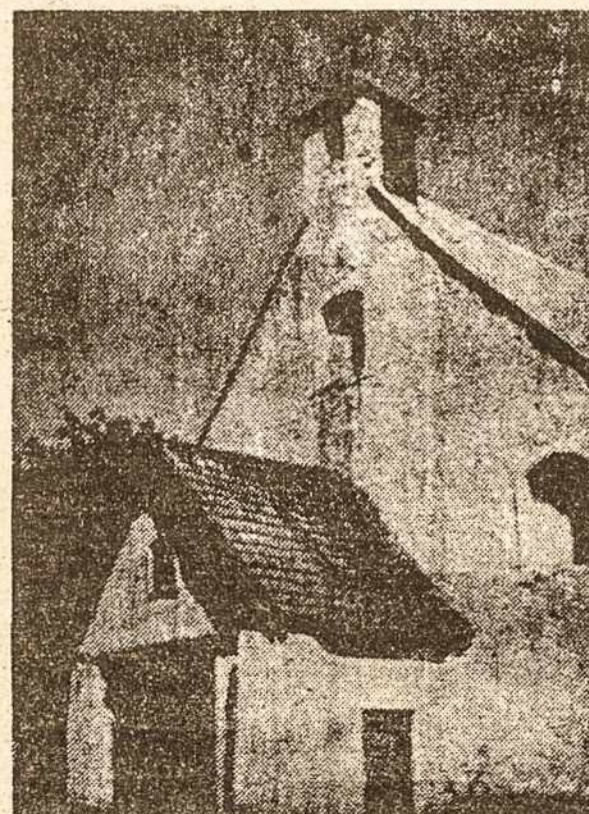
Sąžiningi mokytojai, tėvai ir moksleiviai yra pasipiktinę šitokiu VIII klasės auklėtojo V. Maižiaus ir direktoriaus Stelmo elgesiu.

ATEISTINĖ VEIKLA

Ateizmo muzėjuje, įsikūrusiame Vilniaus šv. Kazimiero šventovėje, sausio 28 d. buvo surengta II ateistinė „mokslinė“ konferencija „Religinės kovos ir erezijos feodalinėje Lietuvoje“. Pranešimus padarė Mokslų Akademijos istorijos instituto, Vilniaus universiteto, Vilniaus pedagoginio instituto ir kultūros ministerijos atstovai. Konferencijon buvo pakviesti mokytojai ir svečiai iš rajonų. Kompartija savo ateistinėje kovoj su religija neužmiršta ir vaikų. Tai liudija jiems „Smalsučio“ serijoje „Vagoj“ išleista 58 psl. Vytauto Misevičiaus ateistinė knygutė „Šešėliu karalystėje“, iliustruota dail. Igno Martinaičio. Tiražas — 50.000 egz. Trumpame apibūdinime pabrėžiama, kad šis leidinėlis vaikus supažindina su religijų kilme, pirmųjų žmonių, nusigandusių gamtos, susikurtais dievais. Antrojoje dalyje pateikiama ateistinė apysakaitė.

PRANCŪZIJA

Šeštadienį Paryžiuje mirė graiki daugiamilionierius Aristotelis Onassis. Ir Jacqueline Kenedienė-Onassis vėl liko našlė, tačiau šįsyk su 120 milijonų dolerių palikimu.

Senosios Žagarės bažnyčia
(Iš Br. Kviklio archyvo)

Beldžiasi į vergijos vartus

Kongresinė JAV komisija Helsinkio susitarimų vykdymui prižiūrėti neseniai paskelbė pirmąjį savo pranešimą, kuris nuspėjo ir mūsų dėmesio. Iš vienos pusės jame teigiama, kad Rytų bloko šalyse iki šiol mažai nuveikta, konkrečiai vykdamant Helsinkio akto nuostatus, bet iš kitos pusės esą Helsinkyje pasirašytas dokumentas kai kuriais požiūriais pasirodęs labiau veiksmingas, negu kaip Vakaruose pradžioje manė.

Vašingtono grupė

Kongresinės komisijos pranešimas apie Helsinkio susitarimų vykdymą yra paremtas duomenimis, kuriuos surinko jos nariai, 1976 m. lapkričio mėnesį applankę V. Europą ir Jugoslaviją. Nei sovietai, nei jų satelitai komisijos nariams nedavė įvažiavimo vizų ir tuo nusikalto Helsinkio akto dvasiai ir raidei.

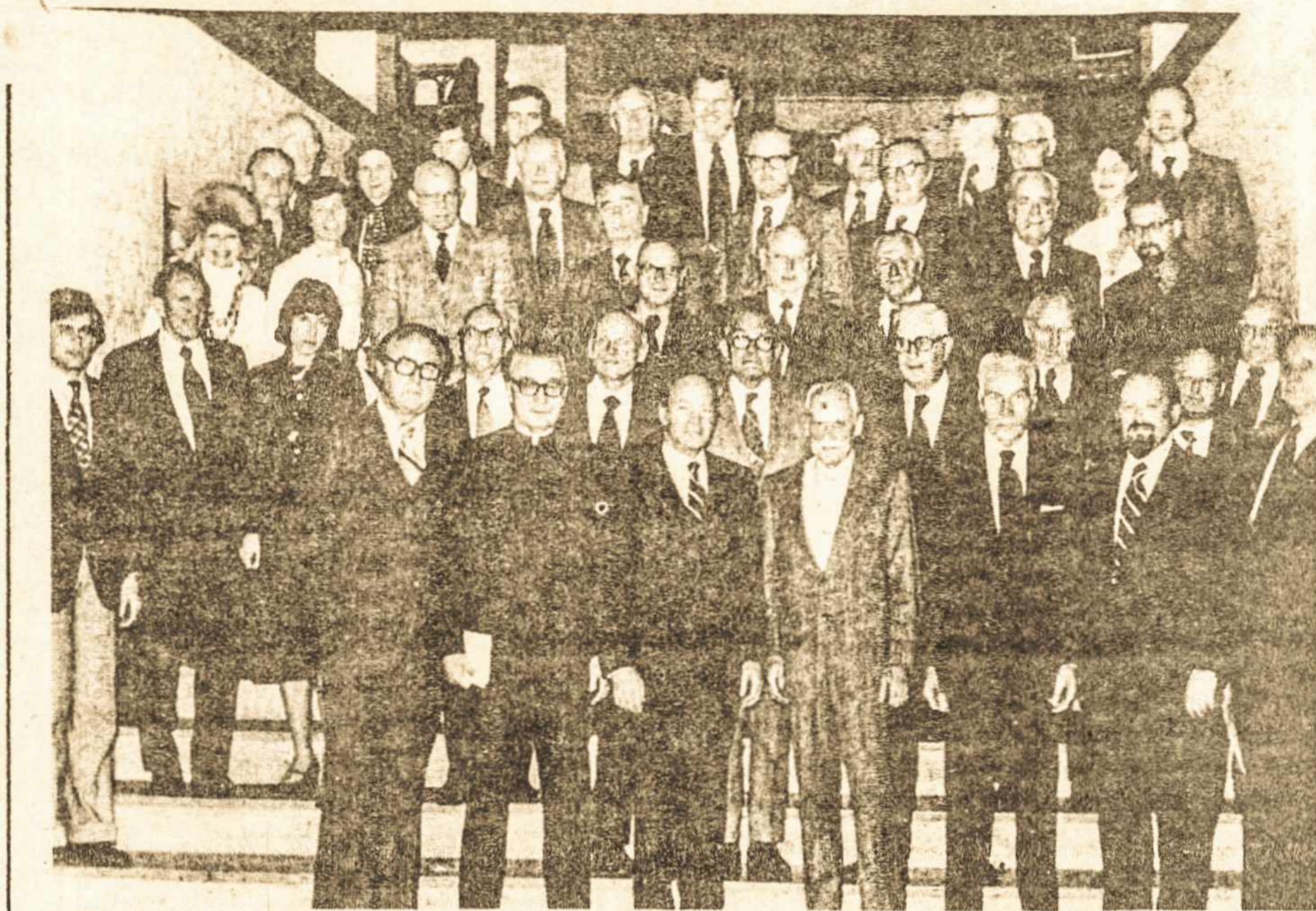
Minėtame pranešime pažymima, kad Helsinkio susitarimas suteikė Vakarų diplomatams, politikams ir visuomenės veikėjams daugiau galimybių reikalauti iš komunistinių vyriausybių pakantos įvairioms religinėms ir politinėms grupėms. Pagerėjo Rytų-Vakarų santykiai, apsikeitimas spauda, sustiprėjo viltys norintiems išvykti į užsienį.

Nors komunistų valdomose šalyse nedaug kas šia kryptimi padaryta, tačiau Helsinkio baigiamojo akto nuostatai esą labai svarbūs tolesniam Rytų-Vakarų santykių gerinimui. Tokią pažiūrą patvirtina ir kitų šaltinių žinios.

Maskvos grupė

1976 m. gruodžio pradžioje papildomos medžiagos šiuo klausimu paskelbė Maskvoje veikianti Helsinkio susitarimų vykdymui remti grupė, pareikalavusi iš sovietinės vyriausybės leisti emigruoti ir tiems piliečiams, kurie neturi giminių užsienyje.

Minėtos grupės vadovas — Armėnijos mokslų akademijos narys - korespondentas fizikas Orlovas Maskvoj improvizuotoj spaudos konferencijoje užsienio laikraštiniams pareiškė, kad Helsinkyje pasirašytas baigiamasis aktas užtikrina piliečiams tiek teisę pasirinkti gyvenamąjį kraštą, tiek teisę nekliudomai išvykti užsienin ir sugrįžti į tėvynę. Iki šiol sovietinė valdžia, išskyrus retas išimtis, neišduodavo išvažiavimo vizų tiems piliečiams, kurie neturi giminių užsienyje ir negavo jų specialaus iškviatimo. Tokia praktika, pasak Orlovo, privedė prie to, kad žmonės visokiais įmanomais būdais mėgina gauti iškviatimus

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto seimo nariai ir svečiai 1976 m. gruodžio 4-5 dienomis "Shoreham Americana" viešbutyje Vašingtone

Nuotr. L. Tamošaičio

iš nesamų giminių užsienyje, daugiausia — Izraelyje.

Toje pačioje spaudos konferencijoje užsienio korespondentams perduota daugybė laiškų iš piliečių, kurie nori išvykti iš Sov. Sąjungos. Didelė jų dalis — ukrainiečių tautinio ir kultūrinio sąjūdžio dalyviai, buvę politkaliniai ir krikščioniškų grupių nariai. Netruksta ir paprastų darbininkų, kurie nori išvažiuoti, tikėdamiesi svetur surasti geresnes gyvenimo sąlygas.

Lietuvos grupė

Lietuviškuoju požiūriu nepaprastai reikšmingu įvykiu reikia laikyti 1976 m. lapkričio 30 d. Maskvoje įvykusią spaudos konferenciją, kurioje paskelbta, kad ir Lietuvoje sudaryta Helsinkio susitarimų vykdymui remti grupė. Reuterio ir kitų tarptautinių žinių agentūrų pranešimu, šią grupę sudaro įvairių visuomeninių sluoksnių atstovai: buvę politkaliniai — Viktoras Petkus ir rašytoja Ona Lukauskaitė-Poškienė, kunigas Karolis Garuckas, Vilniaus žydų veikėjas fizikas Eitanas Finkelšteinas ir disidentinės inteligentijos atstovas — rašytojas Tomas Venclova.

Kalbėdamas grupės vardu ir pranešdamas apie jos įsisteigimą, V. Petkus visų pirma atkreipė visų Helsinkio dokumentą pasirašiusių šalių vyriausybių dėmesį į šiandieninę Lietuvos padėtį kaip išdavą 1940 m. sovietinės kariuomenės įvykdytos krašto okupacijos.

Toje pačioje spaudos konfe-

rencijoje lietuviškoji Helsinkio susitarimų vykdymo rėmėjų grupė paskelbė tris pareiškimus. Bendrai su maskviečių grupe paskelbtame pareiškime nurodoma, kad valdžia, kliudydama Vilniaus vyskupui Julijonui Steponavičiui ir Kaišiadorių vyskupui Vincentui Sladkevičiui eiti savo pareigas, laužo Helsinkio baigiamojo akto nuostatus. Kitame pareiškime sakoma, kad panašaus pobūdžio yra naujai įsigaliojęs Sov. Sąjungos religinių reikalų įstatymas, kuriuo tikiybines bendruomenės pavedamos griežtesnei pasaulinės krašto valdžios kontrolei. Trečiasis pareiškimas konkrečiai liečia 1976 m. lapkričio 19 Vilniuje suimtus Joną Matulionį ir Vladą Lapienį, kuriuos Saugumas apkaltino religinės ir drauge "šmeižikiškos" literatūros dauginimu bei platinimu. Vl. Lapienis šiemet vasarą pasirodžiusiame "LKB Kronikos" 23-numeryje buvo paskelbęs platų ir dokumentuotą laišką Brežnevui dėl nepakenčiamos tikinčiųjų padėties Lietuvoje.

Ruso pareiškimas

Šiemet atlikęs ilgalaikę kalėjimo bausmę ir dabar Romoje apsigyvenęs rusų krikščionių pogrindininkas Vaginas, komentodamas žinią apie lietuviškosios Helsinkio stebėtojų grupės įsisteigimą, pareiškė, jog tai esąs ženklas, kad lietuviai turi savo specifinį tikslą. Jis spėja, jog ši grupė ypač rūpinsis Rusijoje kalinamais lietuviais.

Ligi bus gauta daugiau žinių

apie šios reikšmingos grupės veiklą Lietuvoje, užsienio lietuviai galėtų parodyti jai savo solidarumą, reikalaudami konkrečiais atvejais Helsinkio nuostatų vykdymo.

Aiškliai daugiau visuomeninės paramos reikalauja vilniečio Kęstučio Jokūbino pastangos išvykti pas savo brolių Kanadon ir čikagiečio muziko Aloyzo Jurgučio šeimos susijungimo reikalas.

A. Lemberg

Sovietai netyčia išdavė savo agentą

Washingtonas. — FBI suėmė buvusį Cia agentą Edwin Moore. Toks atsitikimas, kad būtų suimtas CIA dirbęs ar dirbęs agentas, yra pirmas. Jis kaltinamas šnipinėjimu sovietams.

Istorija su Moore įdomi tuo, kad ji netyčia išdavė patys sovietai. Dieną prieš tai prie namų, kur gyvena sovietų diplomatai, rastas storas vokas. Rusai, bijodami, kad tai gali būti bomba, kaip dažnai esti, pranešė FBI. Kai FBI atidarė voką, rado slaptų dokumentų, pažadą jų parūpinti daugiau. Už patarnavimą paprašė 200,000 dolerių. Nurodė ir slaptą vietą, kur pinigai turi būti padėti. Kitą dieną tas žmogus ėjo atsiimti pinigų ir pataikė į FBI spąstus.

PABĖGĘS SOVIETŲ LAKŪNAS PASAKOJA

Milžiniškas skirtumas tarp Amerikos ir sovietų kareivių gyvenimo

Washingtonas. — Kai sovietų lakūnas lt. Viktor Belenko įėjo į lėktuvnešio valgyklą, jis buvo nustebintas didelėmis maisto porcijomis, kad kiekvienas jūrininkas bet kada galėjo valgyti kiek tik nori, ir kad už tai nereikia mokėti, rašo "NYT". Belenko rugsėjo 6 su MIG-25 pabėgo iš Sovietų Sąjungos, atsidūrė Japonijoje, o dabar gyvena Amerikoje.

Amerikos žvalgybai Belenko papaskojo labai daug, jis vadinamas tiesiog "aukso kasyklomis". Gyvenimą savo buvusioje rytinio Sibiro bazėje taip charakterizuoja: brutali disciplina, nepasitikėjimas, nepaprastas susirūpinimas paslapties išlaikymu ir "spartietiškos" gyvenimo sąlygos. Apie pabėgimą pradėjo galvoti prieš metus, kai vienas sutiktas užsienietis jam paminėjo, kad už MIG-25 Amerikoje gautų daug pinigų.

Lankydamasis keliose aviacijos ir laivyno bazėse, Belenko buvo nustebintas nebuvimu sienos tarp kareivių ir karininkų. Rusijoje tarp jų jokio draugavimo. Kareiviai įpratę tik klausyti įsakinių ir keiksmų. Nuostabu jam buvo, kad kareiviai iš laivų gali eiti į miestą kada tik nori, ir nežiūrind to, laivuose yra tvarka, kiekvienas savo darbą žino, laikui atlieka.

Viktor Belenko

Rusijoje kareiviai gyvena dideliuose barakuose. Vienam kambariui nuo 50 iki 60 vyrų. Barakai aptverti spygliuotomis vielomis. Visai atskirti nuo pasaulio, praeina kartais keli mėnesiai, kol gauna teisę susitikti su savo šeimos nariais.

Tolimuosiuose Rytuose, kur jam geriausiai žinomos gyvenimo sąlygos, esti daug savižudysčių. Jo daliny vidutiniškai per mėnesį nusišauna penki kareiviai ar puskarininkai. Daug yra ir dezertyrų. Jis pats matė, kaip buvo sušaudytas pagautas dezertyras puskarininkis.

DIDŽ. BRITANIJOS

— R. Spalio Novelę "Paktydimas", paimtą iš rinkinio "Nudėmės ir angelai", vokiečių kalbon išvertė liuteronų pastorius Alfredas Franzkeit, pasižymėjęs lietuvių poetų eilėraščių vertimais V. Vokietijoje. Novelė bus paskelbta Lietuvos vokiečių metraštyje. Jos autorius gyvena ir kuria Britanijoje.

AUSTRALIJOJE

— Prana Valčaitį, žinomą mūsų poetą, jo 100 metų gimimo proga gražiai prisiminė Sydnejaus lietuvių rašytojų ir literatų būrelis rugsėjo 26 d. Šv. Joschimo parapijos naujojoje salėje. Buvo suruoštas poeto literatūros vakaras, sakomos kalbos, atlikta meninė dalis.

Ateitininkų kongresas Klevelande

Ateitininkijos 65 metų istorijoje IX-sis kongresas įvyks 1977 m. rugsėjo 1—4 dienomis (Darbo dienos savaitgalyje) Klevelande.

Pagrindinė kongreso mintis—gyvoji dvasia, dvasinio atsinaujinimo pagrindas, kovojanti Lietuva ir ateitininkai, lietuvių kultūros - kūrybos puoselėjimas. Tai visų paskaitų, simpoziumo, diskusijų ir kitų kongreso renginių svarbiausios temos. Numatomos moksleivių, studentų ir sendraugių atskiros konferencijos. Susipažinimo vakaras, iškilmingos pamaldos Šv. Jono

katedroje, specialiai kongresui užsakytos dramos pastatymas, meno paroda, banketas sudarys didelę kongreso programos dalį.

Kongreso darbai vyks "Bond Court" viešbutyje, 777 St. Clair Ave, Klevelando miesto centre.

Kongreso komitetui vadovauja Ateitininkų Federacijos tarybos pirm. kun. Gediminas Kijauskas, SJ, 18022 Neff Rd., Cleveland, Ohio 44119, USA. Jam talkina jau sudarytos atskiros komisijos įvairiems kongreso parengiamiesiems darbams vykdyti.

Lietuvaitė — geriausia dainininkė

Mėnas. — Tarptautiniam muzikos konkurse Italijoje, netoli Milano, Verelio mieste, Vilniaus operos solistė Aušra Stasiūnaitė laimėjo pirmą vietą moterų grupėje. Konkurse dalyvavo Amerikos, Japonijos, Lenkijos, Bulgarijos, Vakarų Vokietijos, Alžiro ir kitų šalių viso 40 dainininkų. Antrą ir trečią vietą laimėjo amerikietės. Stasiūnaitė dainavo mezzosoprano partijas originalia kalba iš Rosinio, Massenet ir kitų kompozitorių operų.

VENEGUELOJ

— Venecuelos plačiausiai skaitomame dienraštyje "El Universal" Thomas Kent rašė: JAV nepripažįsta Balti-

jos kraštų įjungimo Sovietų Sąjungon. Tame ilgame straipsnyje jis objektyviai supažindino su Pabaltijo kraštais ir paminėjo svarbesnius Lietuvos istorijos įvykius: Vilniaus krašto atplėšimą nuo Lietuvos, priešinimą nacių samokslui Klaipėdoje, Hitlerio užėmimą Klaipėdos krašto, Stalino ultimatumą Lietuvai, sufabrikavimą sovietinio "parlamento" Lietuvoje ir prievartinį Lietuvos prijungimą prie Sovietų Sąjungos.

AUSTRALIJOJE

— Skautų vadovų suvažiavimas įvyko gruodžio 29 d. Melbourne, lietuvių dienų metu aptarti tautinės stovyklos reikalai, prarastas skautininkų žodis. Tautinė stovykla įvyks netoli Melbourne, 1978 m. pradžioje.

Britanijos Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba. Iš kairės: muzikė Joana Serafinaitė, kun. dr. A. Matulaitis (mėres), svečias vyskupas A. Deksnys, krašto tarybos pirm. prel. J. Gutauskas, valdybos pirm. S. Kasparas; stovi: R. Baublys, J. Babilius; trūksta prof. K. K. Baublio

KĄ LIUDIJA BUVĘ PRIE MIRTIES SLENKSCIO

Pagal Raymond A. Moody, Jr.,
knygą "Life After Life"
naruošė Kęstutis Trimakas

A T E I T I S

Iš savo kūno

Daugelis pergyveno išėjimą iš savo kūno. Liudija jaunas vyras:

"Tai buvo maždaug prieš dvejus metus. Man buvo neseniai sukakę 19 metų. Savo automobiliu vežiau savo draugą namo... pamačiau į mus lekiančio automobilio prožektoriaus akinančią šviesą... išgirdau baisų trenksmą... Akimirka pasijutau judęs per tamsą... Tada ėmiau lyg plūduriuoti apie 5 pėdas virš gatvės, sakyčiau, apie 5 jardus nuo automobilio... Mačiau žmones pribėgant ir renkantis aplink automobilį... Galėjau matyti savo kūną sudaužytame automobilyje... Mano kojos buvo visai sulankstytos, o kraujo buvo visur aplinkui".

Išėjusieji iš kūno įvairiai pasijunta. Vieni tuoj pat junta baimę ar stiprų norą į jį sugrįžti; kiti klausia, kas toliau bus; o dar kiti stebisi savo paliktu kūnu ar net junta jam svetimumą, kaip, pavyzdžiui, vienas daktaras, matydamas savo kūną apsidengus mirusio kūno pilka pelenų spalva, tenorėjo nuo jo pasitraukti.

Daugelio dėmesys tuoj nukrypo į tai, kas aplink dėjosi. Kai kurie tik prabėgom atkreipė dėmesį į tai, kas jie dabar buvo — sąmoningumo centras be kūno. Tą naują būseną štai kaip vienas aptarė:

"Aš nebuvau kūne, kaip tokiam. Galėjau jausti kaip kapsulę ar kaip tyrą formą. Negalėjau jos matyti — ji buvo permotoma, bet ne iš tikrųjų. Tai buvo, tarsi aš tik ten būčiau — energija..."

Nuostabu. Jų suvokimas, kas dedasi aplinkui, pasidarė kur kas tobulesnis, o tačiau jie nebegalėjo fiziškai paveikti kitų, nei kiti juos. Seka pavyzdžiai:

"Aš negalėjau suprasti, kaip aš galėjau matyti taip toli".

"Atrodė, tarsi ta dvasinė juslė neturėjo ribų — tarsi aš galėjau matyti bet kur ir visur".

"Kai aš norėjau pamatyti iš toliau, atrodė, kad dalis manęs, tarsi spindulys, išeiną iš manęs".

"Aš negirdėjau jų garsų, kaip jus girdžiu.

Tai buvo daugiau, kaip žinoti tai, ką jie galvojo... Aš juos suprasdavau tą akimirka, dar jiems prieš atveriant burną kalbėti".

"Žmonės skubėjo iš visų pusių prie sudaužyto automobilio... Jie tiesiog per mane pereidavo".

"Daktarai ir slaugės trankė mano kūną, kad atgaivintų mane. O aš mėginau jiems pasakyti — palikit mane ramybėje, nustokit mane trankę. Bet jie negirdėjo manęs. Tada mėginau jų rankas sulaukyti, kad nedaužytų mano kūno, bet nieks iš to neišėjo".

"Atrodo, kad viskas vyksta greičiau po to, kai išėjau iš savo kūno".

"Atrodė tada, tarsi laikas buvo sustojęs".

Susitinkant su kitais

Nemaža šių liudytojų papasakojo, kad per šiuos pergyvenimus jie pajuto šalia esančius kitus. Vienas vyras taip teigė:

"Keletą savaitių prieš man numirštant, žuvo mano geras draugas Bob... Tą akimirka, kai aš išėjau iš savo kūno, jutau, kad Bob stovėjo ten, visai šalia, arti manęs... Aš jį galėjau matyti savo protu, bet ne fiziškai. Vis jo klausinėjau: 'Bob, kur aš dabar esiu?' Bet jis man niekad neatsakė... Tačiau, kol buvau ligoninėj, jis ten dažnai būdavo. Tik tą dieną, kai daktarai pasakė, kad aš gyvensiu, Bob pasitraukė".

O viena moteris taip liudijo:

"Gimdymas buvo labai sunkus, ir aš praradau daug kraujo. Daktaras pasakė mano gimimams, kad aš mirštu... Aš tai pati jutau. Tai jausdama, suvokiau, kad visi tie žmonės buvo ten — netoli kambario lubų. Tai žmonės, kuriuos pažinojau praeity, bet kurie jau buvo mirę. Atpažinau savo senelę ir mergaitę, kurią pažinojau mokykloj ir daug kitų giminių bei draugų. Atrodo, kad daugiausia mačiau jų veidus ir jutau juos esant. Jie visi atrodė patenkinti. Tai buvo labai džiugi proga, ir aš jutau, kad jie buvo atėję mane saugoti ar vesti. Beveik atrodė, kad aš buvau begrižtanti namo ir kad jie buvo čia manęs pasitikti ir pasveikinti".

Kai kuriais atvejais prie mirties slenkščio buvusieji sakėsi galėję komunkuoti su kitais. Vienas asmuo taip papasakojo:

"Man mirus, toj tuštumoj aš kalbėjau su žmonėmis, nors negaliu pasakyti, kad kalbėjau žmonėms, turintiems fizinį kūną. Aš jutau, kad aplink mane buvo žmonės... aš galėjau jausti juos judant, nors niekad negalėjau jų matyti. Laiks nuo laiko kalbėdavau su kuriuo nors iš jų... Ir kai tik nusištedėdavau, kas dėjos, aš visad tada gaudavau atgal mintį iš vieno iš jų, kad viskas tvarkoj, kad aš merdėjau, bet viskas su manim bus gerai..."

Vienas kitas, sugrįžęs iš ten, pasisakė, kad yra įsitikinę, jog jie buvo sutikę juos "globojančias dvasias". Viena moteris teigė, jog dvi tokios būtybės jai save prisistatė, kaip jos "dvasiniai padėjėjai".

Pačių liudytojų tvirtinimu, nuostabiausias jų pergyvenimas buvo susitikimas su dar kažkuo kitu. Seka trys pavyzdžiai:

"Aš žinojau, kad buvau bemirštąs... Iš

pradžią dėl viso to jaučiaus labai blogai, bet tada pasirodė ta tikrai skaidri šviesa... Ji tarsi paklausė, ar aš buvau pasiruošęs mirti... nuo to momento pasijutau labai gerai — saugus ir mylimas. Ta meilė, kuri sklido iš tos šviesos, yra visai neįsivaizduojama, neapibūdinama...

"Kristaliniai tyra šviesa... Ji buvo graži ir taip stipri, taip spinduliuojanti, o tačiau neskaudino mano akių... Aš nemačiau jokio asmens toj šviesoje, bet ji turėjo ypatingą identitetą (asmenybę)... Ji yra tobulo supratimo ir tobulos meilės šviesa".

"Išgirdau daktarus sakant, kad buvau miręs... Viskas buvo labai juoda, išskyrus toli toli nuo manęs išvelgiau šviesą... Kai prie jos vis labiau artėjau, ji vis didėjo. Jutau, kad tai buvo Kristus. Nes, būdamas krikščioniu, tą šviesą palaikiau Kristumi, kuris buvo pasakęs: Aš esu pasaulio šviesa".

Paprastai šis susitikimas prasideda pasirodžius šviesai, pirma — mažai, kuri tačiau greitai auga, didėja, šviesėja, iki pasiekia nežemiško skaidrumo. Vis dėlto ji neapakina ir net neskaudina (gal dėl to, kad ją matantieji neturi fizinių akių). Visi be išimties tą šviesą mačiusieji nepalaukė jos paprasta šviesa, bet tvirtino ją esant asmenime būtybe. Tas asmuo, jų teigimu, skleidė tokią meilę ir šilumą, kad visi jo artumoj jautėsi nepaprastai jaukiai, visiškai jo priimami ir tiesiog neatšispiriamai prie jo patraukti taip, kad tai iššaukdavo norą prie jo visad būti ir nuo jo daugiau nebeįsitraukti.

Dr. Moody rašo, kad "krikščionys auklėjimu ar įsitikinimu tą šviesos Būtybę palaikė Kristumi. Žydų kilmės vyras ir moteris palaikė tą Būtybę "angelu" — vadovu, pasiuntiniu. Gi vienas vyras be jokio religinio auklėjimo ar įsitikinimo tą būtybę pavadino 'šviesos būtybe'".

Šviesos asmuo, pasirodęs mirštančiajam, betarpiškai komunikuoja savo mintį — pasiteiravimą. Kadangi tas pasiteiravimas neišreiškiamas kalbos žodžiais, bet betarpiškai eina iš proto į protą, sugrįžusieji turi vargo jį išversti į žemišką kalbą. Jo prasmė yra dvejopa: tai pasiteiravimas, kas atsiektą žemėje ir ar tuo, kas atsiektą žemėje, užklaustasis jau yra pasiruošęs pereiti į kitą gyvenimą.

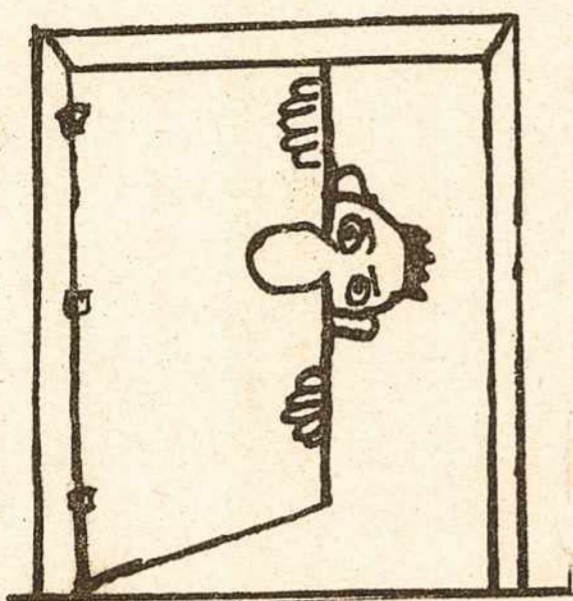
Sugrįžusieji tą pasiteiravimą taip žodžiais suformulavo: "Ar tu pasiruošęs mirti?" "Ką tu esi padaręs su savo gyvenimu man parodyti?" "Ką tu esi padaręs su savo gyvenimu, kas yra pakankama?" "Iš pat pradžios jis man pasakė, tarsi paklausė, ar aš buvau pasiruošęs mirti, arba, ką aš esu padaręs su savo gyvenimu, kad aš noriu jam parodyti". "Balsas paklausė manęs: 'Ar tai verta?' O tai reiškė: 'Ar toks gyvenimas, kokį aš iki šiol gyvenau, atrodė vertingas man, žinant tai, ką tada žinojau'".

Tai skatinimas pažvelgti į save šviesos Asmens akivaizdoje. Klausimas gilus, asmeniškasis, jaudinantis, ne grėsmingas ir ne kaltinantis, bet sukeltas jausmą, kad esi jo nepaprastai suprantas, mylimas ir priimamas.

Bus daugiau

BRASILIJOS LIETUVIŲ JAUNIMO SAJUNGA

"ATIDARYMAS"

Continuando com o artigo que versa sobre as atribuições da Juventude Sajunga, analisaremos-na sob o ponto de vista de organização:

À primeira vista parece ser apenas um novo grupo que tende a cair na rotina de alguns dos já existentes que é tentar sobrepujar-se de todas as formas. Mas a realidade é que esse tipo de conceito está completamente errado. Como seria possível então a diretoria da Aliança da Juventude Lituano Brasileira estar composta por elementos pertencentes a todos os grupos já existentes?

Surge então uma pergunta: Para que é necessária a formação de uma diretoria?

A resposta é a necessidade de uma única entidade que responda por toda a juventude lituana existente no país, como por exemplo, no caso dos Congressos e centenas de outros casos.

No entanto, o fato é de que já existia uma diretoria da Juventude Sajunga Brasileira. Ela respondia por toda nossa Juventude, de maneira ultra correta, e não existe uma única pessoa que pode dizer ter sido o trabalho mal feito.

Tal „diretoria“ era o Tévas Antanas Saulaitis.

Somos agora 11 elementos. É claro que nos será extremamente difícil continuar esse trabalho e por isso mesmo nós não nos oporemos a ninguém, ao contrário, rogamos ajuda de todos.

Não temos palavras para agradecer-lhe por tudo de bom que o Senhor nos fez, mas conhecendo-o como nós o conhecemos temos certeza de que o melhor agradecimento será:

LABAI AČIŲ TĒVAS SAULAITI. Nós continuaremos o trabalho que o Senhor iniciou!

ZIZAS

BRAVO!!

Num gesto nobre e que demonstra elevado espírito de cooperação, os antigos organizadores da comemoração da independência lituana cederam aos jovens a regalia de poder organizar tal marcante evento.

No entanto seria bastante difícil para nós jovens logo de início, encarar tamanha responsabilidade e com uma tremenda dose de boa vontade fomos por todos ajudados.

Nossos agradecimentos

À Bendruomenė que através de seu presidente o Sr. Saldys cuidou de toda a programação.

Ao padre José Šeškevičius que teve uma idéia magnífica e de elevado grau de sentimento em todo o decorrer da „peça teatral“ por ele redigida e datilografada e que ele mesmo coordenou os ensaios. Puiku, Dėde Juozai, puiku.

Parabéns à Sandra Saldytė e família pelo árduo mês de pesquisas e pesquisas em livros para apresentar um excelente panorama dos eventos sucedidos até culminar com a Independência Lituana.

Parabéns aos grupos „Nemunas“ e „Rūtelė“ pela bonita apresentação de danças folclóricas.

CH

Quando da viagem do „Nemunas“ à Argentina estavam no grupo três elementos da diretoria da BLJS: Nancy Narbutytė, Arnaldo Zizas e Mauricio Bendoraitis.

Logo que chegamos, tivemos o prazer de travar contato com a Sta. Monica Balčiūnaitė (ALJS vice-pirmininkė).

Foi marcada uma reunião para uma segunda feira e dentre os presentes estava a Monica e o Jonas Kunca já nosso conhecido do Congresso.

Fomos tratados com uma amabilidade incrível; ofereceram-nos um jantar e conversamos durante aproximadamente tres horas sobre problemas e resoluções que publicaremos nas próximas edições.

Na sexta-feira a Argentinos Lietuvių Jaunimo Sajunga ofereceu ao „Nemunas“ um bonito „jantar dançante“.

CH

"LIETUVIS AMAZONIJS GILUMŲ"

(Roseli Sinkevičiūtės reportažas apie kun. Bendoraitį).

Como estudante de enfermagem que teve a grande possibilidade de poder estar durante 1 mês junto de um grande trabalho co-

mo o que é realizado ao Hospital Bom Pastor, com muita alegria pelos senhores leitores através dos artigos do Pe. Saulaitis.

no coração agradeço a quem me ajudou a realizar esta viagem tão maravilhosa; onde o mais importante foi sentir todo o trabalho realizado pelo Pe. Dr. Bendoraitis em terras tão longínquas, onde as necessidades são muitas e os recursos humanos são escassos. Mas este homem com a sua fé e perseverança consegue dia a dia ultrapassar qualquer obstáculo para que todos daquela comunidade possam ser atendidos como merecem, quando ali procuram alívio para suas dores, problemas e necessidades.

O Hospital Bom Pastor encontra-se situado no município de Guajará-Mirim no Território Federal de Rondonia, cuja capital é Porto Velho. Este município faz fronteira com a Bolívia, e tem uma população que atinge 32.000 habitantes, sendo que quase 20.000 estão na região rural.

O clima da região é quente, com vegetação tipicamente selvagem e apresenta 2 estações por ano: — inverno, época das chuvas, com predomínio nos meses de Fevereiro e Março; verão, época da seca, quando cai o índice pluviométrico bruscamente, tem predomínio nos meses de setembro, outubro.

Nesta região as moléstias são tipicamente tropicais, com predomínio da malária (vivax e falciparum).

O Hospital iniciou suas atividades em 1964 como um pequeno centro médico, hoje tem um número de 136 leitos, atendendo toda a cidade, zona rural, povoados que existem por dentro dos rios e também habitantes da cidade próxima que sai da nação vizinha Bolívia.

Juntamente com o hospital funciona o ambulatório que principalmente nas 2as e 5as. feiras chega a realizar por volta de 130 consultas, sendo que todos lá atendidos levam gratuitamente medicação. Já funciona também um consultório dentário.

Uma obra que em breve estará pronta será o barco médico, que facilitará muito a vida das pessoas que vivem muito distantes do hospital, único recurso médico hospitalar da região, e que também é considerado o único classe A da região Amazonica Ocidental.

A planta física das dependências do hospital já são conhecidas

Do ponto de vista técnico as melhorias e ampliações são feitas gradativamente, por que as necessidades são muitas e sanadas por ordem de prioridade. Uma nova ala que está em fase de acabamento fica em extensão a pediatria, e lá será a dependência do pessoal médico e enfermagem, que permanecerem as 24 horas do dia no hospital.

O desenvolvimento das atividades é todo dirigido por Pe. Bendoraitis, sendo que ele conta com a ajuda valiosa de 4 médicos 2 biomédicos, 1 radiologista, corpo de enfermagem, administrador, escriturários, guardas e pessoal para serviço de manutenção.

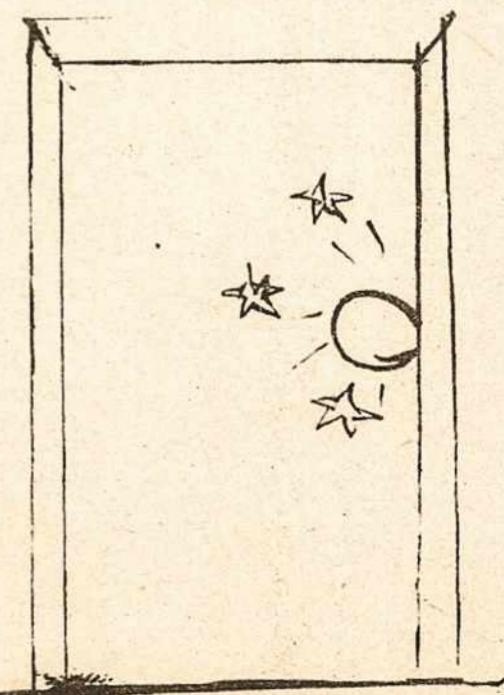
Na administração de serviço de enfermagem, encontramos quatro religiosas. Irmã Olaria Xavier (lituana) administradora de uma farmácia que funciona única e exclusivamente para o ambulatório. Irmã Gema tem sob sua responsabilidade Centro Cirurgico e salas de pós-operados. Irmã Gilda administradora e economista na parte de rouparia e alimentos, além de fazer o papel de nutricionista. Durante a minha passagem por lá Irmã Gilda e Gema estavam de férias no Sul e suas atribuições ficaram sob cuidados de Irmã Helena, além de toda a sua responsabilidade com o serviço geral de enfermagem.

Na pediatria vamos encontrar Maria Rosa enfermeira francesa, voluntária, que tornou aquele recanto infantil algo de extraordinário.

(BUS DAQUILO)

C X X C

"UZDARYMAS"

Romas KALONAITIS

Vitalijaus SUCHOCKIO pieš.

MŪSŲ LIETUVA Iliustruota

Paskui mane! Nebijokit, aš puikiai vesiu. Mes, katės, matome tamsoje. Aš moku plačiai atverti akių vyzdžius. Be to, atkišu ūsus — tada jaučiu kiekvieną daiktą iš tolo! Tyliau!

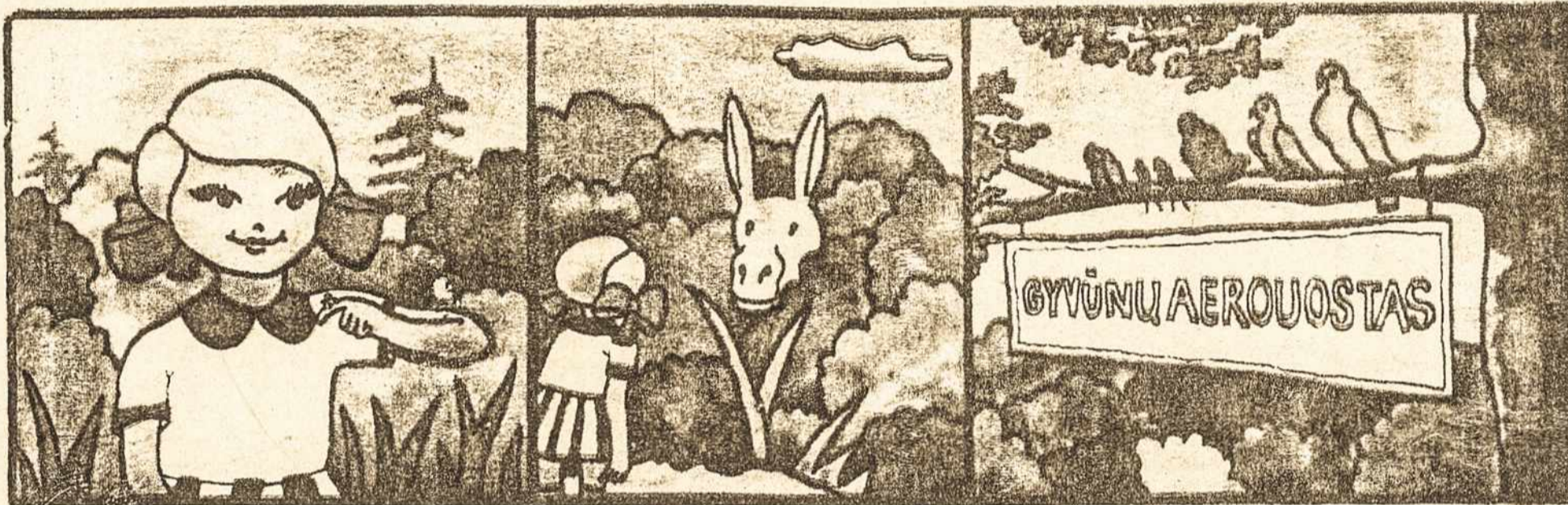
— Stop! Parodykit letenas! A, štai kas! Jūs neturite ant padų tokių pagalvėlių kaip mano... Gaila, gaila... Su jo-

mis taip patogiu! Mokslininkai nori padaryti panašias visom mašinom, kad jos galėtų važiuoti be garso...

— Rainis jus vedė, o aš nešiu. Bus greičiau. Nieko man tai nereikia: šunes nepailsdami gali nubėgti daug kilometrų! Kai bėgu, viena mano koja visada pakelta ore. Aš ją atpalaiduoju, ir ji truputį pailsi.

GENYS

— Taip taip! Ji sako tiesą! Jei tu, mergyte, būtum tokio stiprumo kaip ji, galėtum įsikandusi pakelti „Zigulius“. Kam buvau reikalingas!

— Kad ji kur galas! Atsiimk tą savo tinklą!
— Prašom nepykti. Jis labai puikus! Tokio tinklo galima tik pavydėti. Jo siūlas keliskart tvirtesnis už tokio pat storumo plieninį siūlą!

— Nesigirk! Verčiau pasakyk, koks bus oras Palangoje!

— Nėra nieko lengvesnio. Aš visuomet nuspėju orą pusę metų į priekį. Jeigu pavasarį pradėtu tukti ir lėndu į kampą po šakom, žinok: vasara bus lievinga! Jei mano viduriuose ima gamintis labai daug siūlo ir pinu didžiulį tinklą, bus giedra ir sausa...

— Balandėli, ar buvai kada nors Palangoje!
— Ne, nebuvo. Mielai pabūsiu.
— Bet tu nerasi keliol
— Lengvai rasiu! Kai pakilsiu, įsidėmėsiu žiaurinę žvaigždę. Skrisiu taip, kad visą laiką ją regėčiau toje pačioje pusėje. Ir rasiu!
— O jeigu žvaigždę paslėps debesiai!
— Nieko. Aš jaučiu žemės sukimosi jėgą. Stengsiuos, kad ta jėga visą laiką veiktų mane vienodai. Ir nepaklysiu...

Su tais balandžio žodžiais Dalytė paėmė tėvelį už rankos:

— Žadėjai pasaką, kur viskas iš tikrųjų...
— Taip ir yra! Viskas, ką sakė paukščiai, žvėreliai ir kiti gyvūnai — tikra feisrybė. Jie iš tiesų moka ir sugeba daugybę dalykų, kurių negali žmogus. Užtat žmonės stebi gyvūnus, o dažnai iš jų ir mokosi. Tas mokslas vadinasi bionika. Jis jau padėjo žmogui perimti iš gyvūnų daugybę „gudrybių“. Apie jas ir ši pasaka.

DIDVYRIS

Buvo karšta vasaros diena. Jonukas ėjo paupiu namo. Vienoje rankoje nešėsi meškerę, o kitoje — kirbinę žuvį. Jis ėjo namo linksmas pasišokinėdamas ir džiaugėsi, kad bus žuvų pietums. Jis artėjo prie upės pasisukimo, kai staiga išgirdo kažką šaukiant „Gelbėkite“, skęstu! Jonukas numetė meškerę, žuvis ir nubėgo į tą vietą.

Pribėgęs Jonukas pamatė vaiką upėje. Jis buvo pasinėręs iki kaklo, bet laikėsi įsikibęs į nendrų pluoštą, kas jam neleido paskęsti. Arčiau pribėgęs prie upės, Jonukas pamatė, kad tai buvo jų kaimyno vaikas Antanukas. „Antanuk, laikykis, aš tavę ištrauksiu“. Susuko Jonukas ir šoko į vandenį. Jonukas ištraukė Antanuką iš vandens ir parvedė namo. Netrukus

visas kaimas žinojo, kad Jonukas buvo didvyris.

Gintas Buinevičius,
Kr. Donelaičio lit. m-los 6 sk. mokinys

Į LIETUVISKĄ MOKYKLĄ EINU...

... nes noriu išmokti lietuviškai. Mano mamytė nori, kad aš eičiau.

Maris Kampe

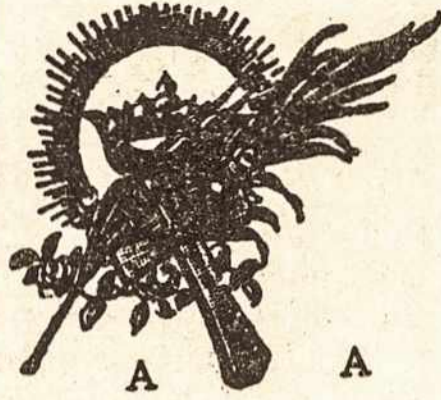
— Ar manai, kad šio automobilio užteks mano gyvenimui?

— Žinoma, jei tik neatsargiai važinėsi.

MŪSŲ ŽINIŲ

MŪSŲ MIRUSIEJI

Praėjusios savaitės antradienį, kovo-marčo 15 d. mirė **JONAS BURĖGAS**, gyvenęs Parque das Nações, sulaukęs 77 metų amžiaus. Velionis kilimo buvo iš Marijampolės. Buvo susipratęs, apsišvietęs lietuvis ir katalikas. Buvo Lietuvos kariuomenės savanoris (raitelis, gusaras), sužeistas Nepriklausomybės kovose. Tai ilgametis savaitraščio MŪSŲ LIETUVA, skaitytojas, rėmėjas, išdaliniojas Parque das Nações. Jo laidotuvėse dalyvavo labai daug žmonių. Palaidotas Camilopolis kapuose tarp daugelio kitų lietuvių. Paliko dvi dukteris (abi vienuolės, seselės), du vedusius sūnus ir 6 anūkus. (daugiau apie jį bus kitame ML nr.)

Kovo m. 17 dieną mirė **KAZYS MUSTEIKIS**, po trumpos ligos, sulaukęs 80 metų amžiaus, kilęs iš Ukmergės. Tai buvo geras lietuvis, katalikas, patarnavęs kurį laiką V. Zelinos bažnyčioje zakristijonu. Paliko liūdinčią žmoną Rozaliją sūnų Klemensą dukterį Veroniką su anūku Arnaldu. 7-os dienos Mišios bus V. Zelina bažnyčioje 20 valandą.

METINĖS

Sekmadienį, kovo 27 d., 15 val. Mišios už a.a. **SILVĄ PAKALNĮ** mirties metinių proga.

ĮSIGYKITE

208 puslapių ir 350 fotografijų leidinį

PENKIASDEŠIMTMETIS—CINQUENTENÁRIO

apie lietuvius Brazilijoje nuo 1867 iki 1976 metų. Gaunama klebonijose, paštu ir pas platintojus.

Kaina 50 krizeirų.

PENKIASDEŠIMTMETIS—CINQUENTENÁRIO

da imigração lituana no Brasil. Uma coletânea bilingue de artigos, resumos e 350 fotografias sobre os lituanos do Brasil de 1867 até hoje. Nas casas paroquiais da Vila Zelina e de S. Casimiro.

„... A edição ultrapassa em muito as minhas expectativas. As ilustrações realmente se apresentam numa fartura incomum“

— Pe. Arthur Rabuske, SJ

Historiador, Universidade do Vale dos Sinos, RS

JIS IŠVAŽIAVO .

Penktadienį, kovo 18 dieną, 12, 30 valandą iš Congonhas aerodromo išskrido mūsų mylimas kunigas, Tévas Saulaitis.

Aerodromas buvo pilnas jo draugų. Nuo 11 valandos jau pradėjo rinktis žmonės ir ligi jo išskridimo valandos vis didėjo jo draugų skaičius. Po vieną po du, ir grupėmis rinkosi daugiau žmonių.

Tenai matėsi jaunimas iš „Nemuno“ grupės; iš „Rūtelės“ ir daug žmonių, tiek iš V. Zelinos, tiek iš ištolimesnių rajonų.

Buvo labai liūdna. To nereikia nei sakyti. Visi mes tą atsiskyrimą vienodai pergyvenome. Labai sunku atsiveikinti su žmogum, kurį taip mylime. Mūsų širdyse ir mintyse liks visuomet tie momentai ir prisiminimai, kaip mes kartu dirbome, kartu stovyklavome ir kartu žaidėme.

Aš žinau, kad mes visi ir jis taip pat visuomet tą prisiminsime. Sugalvojus j atmintį tie momentai, kaip „Pasibaigus kurenti laužą vieni j kitus pažūrėdavom kartais ir nieko nesakydami, bet pakeldami mūsų mintis j Dievą, jausdami Jo artumą.“

Mums buvo labai svarbu pažinti Tėvą Saulaitį. Jis mus išmokė ne vien tik lietuviškų dalykų ir įdiegė mums didesnę meilę mūsų Tėvų žemei, bet taip pat buvo mums pavyzdys kasdieniniam gyvenime.

Mes visi jo pasigesime. Bet, nežūrint to turime ir toliau tęsti tą lietuvišką darbą, remdamiesi dalykais ir pavyzdžiais, kuriuos mums davė per tuos 7 bendradarbiavimo ir sugyvenimo metus.

Lauksime dabar iš jo žinių

Neužmiršk mūs, Saulaiti. Mums yra reikalingas Tavo paraginimas, padrąšinimas toliau tą darbą tęsti.

Nesakome sudiev, bet iki pasimatymo, Saulaiti. . .

Ačiū už viską!

Sandra Saldytė

VEIKLOS KALENDORIUS

Kovo 26 d., 16 val. Literatūros ratelio mėnesinis susirinkimas p. Aleksandro Bačeliene's bute, rua Sabará 402, 12º and. apt. 122 (Telef. 256 61 84).

RIO

82 METU POETĖ

MES BE TĖVYNĖS

*Mes lietuviai – broliai, sesės –
Pasiklydę po pasaulį.
Mes – našlaičiai be Tėvynės,
skausmai spaudžia mūs krūtine*

*Kur mes einam ar sustojam,
mūsų širdys aimanuoja,
Kad Tėvynei mylimajai
Laisvę svetimi suardė*

*Ak, Dievuli brangus mūsų
kada Tautą išvaduos
nuo priešų ir žiauriųjų
Lietuvą Tėvyne miela
Kur visi linksmi gyvenom,
meilias daineles dainavom.*

*Mes našlaičiai be Tėvynės,
tik nebūkim nusiminę:*

*Dreba piktas priešininkas
prieš Tėvynės baltą Vytį
Dievas Lietuvą mums skyrė,
Jis padės priešą išvyti.*

*Lietuva mūsų buvo ir bus
ir per amžius nepražus.*

Ursulė Gaulienė

1977.III. Rio de Janeiro

Trumpai pas Antaną Gaulių Rio ir kun. M. Valiukevičių Niteroi lankėsi Gintaras ir Karolina Deikiai iš Šiaurės Amerikos. Karolina išskrido į JAV, o Gintaras, dalyvavęs pernai Jaunimo kongrese, išvažiavo tolyn į Salvador ir Amazoniją.

Kristina Gaulytė, laisvai kalbanti angliškai ir vokiškai, dirba autobusų stotyje Novo Rio, Riorituro (valstijos turizmo agentūros) įstajoje vertėja.

Keleta dienų Rio pas I. ir A. Dubauskus viešį iš Čikagos atvykusi Loreta Kasparienė, šešias savaites dirbusi pas kun. A. Bendoraitį Rondonijoje. São Paule lankėsi pas giminaičius Kalibatus, Tatuapė.

Romualdas Gaulia, pereinusių metų pabaigoje sunkiai automobilio nelaimėje sužeistas, jau vaikšto ir grįžo prie darbo KAGE spaustuvelyje, kurioje yra techninės dalies vedėjas ir kartu su broliu Kazimieru savininkas.

Lietuviškai kalbanti

Vyrų – moterų – vaikų
gydytoja

DRA. HELGA HERING

médica

HOMENS—SENHORAS

CRIANÇAS

Av. Eulina, 99—V. Sta. Maria
(Skersgatvis ties nr. 2214, Av. Deputado Emílio Carlo-Bairro do Lima)

Tel.: 220-0439 / 266-3569

MŪSŲ ŽINIOS

LIETUVIŲ KATALIKŲ ŠV. JUOZAPO BENDRUOMENĖS NARIŲ

SUSIRINKIMAS

Šaukiamas kovo 27 dieną, 16 val. (tuoj po lietuviškų pamaldų) Jaunimo namuose.

Programoje

Praėjusių metų darbų apyskaita
Valdybos pranešimai
Stovyklavietė ir Senelių Prieglaudų reikalai
Narių pasisakymai bei pasiūlymai.
Prieš susirinkimą bus galima užsimokėti nario mokesči.

Visi nariai prašomi dalyvauti

V. Bacevičius K.J.Šeškevičius
sekretorius Pirmininkas

KONKURSAS LIETUVIŠKOS SODYBOS VARDUI IŠRINKTI

Paskutiniam savo posėdyje lietuviškos sodybos komisija nutarė paskelbti konkursą sodybos vardui išrinkti.

Sąlygos: Vardas turi būti lietuviškas, prasmingas ir nesunkiai ištariamas braziliskai. Gali būti esantis vietovardis arba sugalvotas, bet tinkamas būti vietovardžiu. Negalima siūlyti vardo, kuriuo jau vadinasi kur nors esanti lietuviška stovykla.

Siūlyti gali visi. Prie kiekvieno siūlomo vardo reikia prijungti dešimties kruzeirų auką sodybos naudai. Pasiūlymus galima siųsti paštu šiuo antraštu:

KONKURSUI, Caixa Postal 411, São Paulo, Capital, ar įteikti Mūsų Lietuvos redakcijoje ar V. Zelino klebonijoje. Konkurso terminas: kovo mėnesio 31 dieną.

Vardui išrinkti bus sudaryta komisija. Konkursą laimėjęs gaus 500,00 kruzeirų premiją.

Komisijos vardu
Kun. J. Šeškevičius

BLB-NĖS TARYBOS IR VALDYBOS POSĖDIS bus balandžio 6 dieną, 20,30 val. V. Zelinoj klebonijoje.

ŠV. JUOZAPO ATLAIDAI

Zeliniečiai šv. Juozapo atlaidus atšventė gan iškilmingai: šeštadienį (kovo 19), vakare, su iškilmingom regioninio vyskupo laikomom Mišiom ir „dizimistų“ priėmimu, o sekmadienį – su po lietuviškos sumos visuomeniniais pietumis.

Per sumą, kurią laikė kun. Pr. Gavėnas, o pamokslą pasakė kleb. kun. J. Šeškevičius, vyravo ateitininkai ir gausus „Rūtelės“ jaunimo atžalynas; choras, tarp kitų, sugiedojo gražią Juozapinę gies-

mę, ir daug parapiiečių artinosi prie Dievo Stalo. Tik buvo pasigesta liktarninkų-broliukų ir mišių skaitytojų-komentaristų

Pietuose, kurie vyko Jaunimo Namų salėse, be didelio raginimo prisirinko apie 150 dalyvių. Gražu, kad prie stalo tarnavo ne tik klebonas ir įprastos – ir neįprastos – nepakeičiamos šeiminkės, ir ne tik jaunimas, o ir.. neeiliniai įvairių organizacijų šulai.

Pietums baigiantis salėse buvo paleistas „bingas“. O jaunimas dar ilgai žavėjo dalyvius savo linksmom lietuviškom dainom.

ATVYKS PROF. KLIMAS

BLB-nės pirmininkas, Alg. Saldis, gavo iš Pasaulio Lietuvių Bnės valdybos patvirtinimą, kad prof. dr. ANTANO KLIMO atvykimas į Braziliją jau galutinai nuspręstas. Numatytas kelionės maršrutas po Pietų Ameriką:
– Kolumbija: gegužės 18-25 d.
– Argentina: gegužės 25-birželio 1 d.,
– Urugvajus: birželio 1-8 dd.,
– BRAZILIJA: birželio 8-15 dd.,
– Venecuela: birželio 15-22 dd.

Jei šis numatytas maršrutas keistųsi, tai greičiausiai viskas vyktų vien tik viena savaitė anksčiau.

Prof. dr. Antanas Klimas yra vienas žymiausių lietuvių kalbos istorijos žinovų studijavęs kalbotyrą Pabaltijo (Vokietijoje) ir Pensilvanijos (JAV-bėse) universitetuose, o dabar dėstęs germanistiką ir lituanistiką įvairiuose JAV universitetuose.

Jo apsisistojimo laikas trumpas, tad svarbu gerai suorganizuoti, kad visi, o ypač jaunimas, galėtų pasisemti galutinai daugiau lituanistinių žinių.

Tikslus atvykimo laikas ir konkreti veiklos programa bus nustatyta ir paskelbta vėliau.

PAJIEŠKOMA

M. Varaneckas iš Australijos ieško giminių Brazilijoje. „Mano dėdė, Silva Kiaulėnas, išvyko į Braziliją 26 metais su (5 sūnumis ir gyveno Rio de Janeiro. Jis kilęs iš Aželių kaimo, Salako valsčiaus, Zarasų apskr. Norėčiau nors vieno jo sūnų adresą gauti (vardų neprisimenu).

Mano adresas: M. Varaneckas, 11 Emily St., Clophom – S. Australia 5062.

IŠVYKO Į ŠIAURĘ

Aleksandra Barčienė, iš Jaunos išvyko į Petrolina, PE, kur staigiai mirė jos žentas, José Valmar Peixoto de Carvalho, 47 me-

Šio ML numerio

GARBĖS LEIDĖJAI
JANINA ir HENRIKAS VALAVIČIAI

Jedviem gili padėka ir nuoširdžiausi linkėjimai

ML administratorius

Verbų sekmadienį, balandžio 3 d. 16 val. šv. Kazimiero salėje Gavėnios rimties ir Kristaus kančios pagerbimo dvasioje vyks

RELIGINĖ POPIETĖ

su Mišiom, giesmėm, deklamacijom bei filmeliu apie Kristaus kančią

Visus kviečiame dalyvauti

Klebonas

tų, palikdamas žmoną Janiną Barčaitę - Peixoto ir du mažamečius vaikus.

LIETUVIŲ BROLYBĖS VAJUS

Šios Gavėnios metu vyksta visose Brazilijos parapijose Campanha da Fraternidade šūkiu „Comece em sua casa“.

Ir mes, lietuviai katalikai, dalyvausime joje. Ją pratęskime į didžiąją lietuvių šeimą: į lietuviškąją koloniją. Joje yra visa eilė vargingų šeimų. Savo pinigine ar kitokia auka padėkime joms. Jų Velykų šventės tada bus linksmesnės; taip pat ir mūsų. (Aukas galima įteikti lietuvių šv. Kazimiero ir šv. Juozapo parapijų klebonijose).

PADVIGUBĖJO TELEFONAI

Naujai išdalintoje 1977 metų São Paulo telefono knygoje (pagal pavardes) yra du kart daugiau lietuviškų pavardžių negu prieš penkeris metus, kada buvo pravaista 1972 m. knygos statistika. Toje knygoje buvo 407 lietuviški įrašai, įskaitant ir sulietuvinatas kitų tautybių pavardes. Šiais me-

tais grynų lietuviškų pavardžių randama 807. Net devyni puslapiai turi daugiau kaip dešimt lietuviškų telefonų: puslapiai 109, 534, 543, 545, 548, 780, 960, 981, 995. Daugiausia viename puslapyje yra raidės „S“ – net 23 įrašai 981 puslapyje.

Daugiausia pavardžių, prasidedančių ta pačia raide, turi raidė S – 114. Toliau seka skaitlingesnios raidės: B – 95, K – 80, P – 62, J – 57, V – 43 ir A – 42. Mažiausia lietuviškų telefonų turi raidės H – 1, F – 3, W – 5, U – 9, Y – 2.

ATSIPRAŠOME

ML prenumeratorių ir skaitytojų kad dabar jūs gaunate laikraštį, kurio puslapiai kartais vienoj pusėj išeina balti. Tai atsitinka dėl mūsų kaltės – gavom blogai supjaustytą popierį, ir spausdinimo mašina dažnai tai vieną, tai kitą puslapį praleidžia, nepaima.

ML administratorius

SEMANARIO NOSSA LITUANIA

MŪSŲ LIETUVA

Caixa Postal 4421
01000 São Paulo, SP

Director responsável
Dr. JOSÉ FERREIRA CARRATO

Redige: Equipe Editorial
Administrador: P. Daugintis

METINĖ PRENUMERATA: 105 kr. GARBĖS PRENUMERATA: 500 kr.
Paskiro numerio kaina: 2,00 kr. Užuojaus ir sveikinimai nuo 40 kr. pagal didumą. Dėl kitų skelbimų tartis su administracija. Čekių rašyti: „Pedro Daugintis“ vardu.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy, pertvarko savo nuožiūra. Ne naudoti raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai kreiskia redakcijos ir leidėjų nuomone. Už skelbimų kalbą ir turinį redakcija neatsako. Laikraštis spausdinamas pirmadienį: vietinės žinios ir pranešimai 9-10 puslapiams redakcijai įteiktini ne vėliau kaip iki sekmadienio vakaro.

EM PORTUGUÊS

FEVEREIRO 1977 nr 2

MŪSU LIETUVA

NR. 12 (1495) — 1977.III.24

S. Barzdukas

O DESTINO HISTÓRICO DA PÁTRIA LITUANA

O destino histórico de uma nação é um dos fatores que condicionam o seu desenvolvimento. De acôrdo com este ponto de vista, tanto o passado, como o presente e o futuro formam, de igual modo, a nação, a qual não é constituída apenas pelos que nela vivem, mas também por aqueles que nela viveram antes e pelos que nela ainda hão de viver.

O destino histórico da nação lituana teve um longo percurso. Começou em tempos pré-históricos, não deixando documentos escritos, apenas sendo desvendado a partir de descobertas arqueológicas. Mais tarde, dados históricos vão mostrar como os lituanos organizavam-se, agrupavam-se, defendiam-se dos inimigos e preparavam-se para as batalhas, preocupavam-se com o melhoramento agrícola e com o avanço cultural. A nação exultava a cada vitória, entristecia-se a cada fatalidade. Orgulhava-se dos anos de liberdade, sofria quando sob jugo de outros povos. Seguiu sozinha o seu destino, ou então os seus passos eram desviados pelos de outras nações. De um modo geral, o destino da nação lituana tem sido penoso e ingrato: "Enquanto o que caracteriza a Suíça são as suas altas montanhas, a Itália — as suas obras de arte, a Finlândia — os seus lagos, a Lituânia pode ser definida como a terra em que uma pequena nação vive muito perigosamente" (dr. Kazys Pakštas). De facto, a história não nos brinda com anos de labor pacífico e criativo, mas sim representa a crônica de sucessivas rivalidades internas e incessantes lutas com os inimigos. Quantas vidas não sucumbiriam pela pátria lituana. Já com relação a cultura, constata-se a presença de imensas áreas desnacionalizadas.

A Lituânia, ao tornar-se república, desempenhou um papel decisivo quanto ao seu destino histórico. Nela evidenciaram-se determinados elementos, uns positivamente, outros de forma nociva à nação. Os primeiros exerceram uma nação governamental construtiva, ao passo em que os outros pro-

14

Todo jornal está escrito para leitor. Toda redação sempre espera ouvir a opinião, a crítica ou estímulo dos seus leitores. „Mūsų Lietuva” em português começou a receber as primeiras vozes dos leitores.

Publicamos parte de uma carta, assinada „Adele”, agradecendo suas palavras de congratulações.

“Outros descendentes de lituanos, como eu, devem ter ficado felizes também. Serão leitores assíduos e, creio, com todo o cuidado retirarão as folhas em português para, quem sabe, guardá-los e depois encaderná-las.

Parabéns a toda equipe de „Mūsų Lietuva”. Congratulações sinceras dos descendentes de lituanos que não sabem ler lituano, mas se interessam por tudo a respeito da Pátria dos seus pais, pois, embora não a conheçam, também a amam e respeitam.

Congratulações aos tradutores. Eles são muito, muito importantes. Não esmoreçam. O que todos vocês começaram é magnífico, digno de toda admiração e respeito. Avante amigos’.

A formação da equipe para este trabalho demorou bastante. No momento este suplemento em português sairá uma vez por mes, embora nosso desejo seja torná-lo quinzenal: dependerá do número de voluntários para as traduções, ainda não suficientemente grande; esperamos que apareça mais alguma pessoa com bons conhecimentos do lituano e do português para ajudar-nos nesta tarefa de levar a cultura lituana e seus semelhantes.

„Milagres” deste tipo demoram às vezes; quando menos se esperam, eles podem aparecer.

Alf.D. Petraitis

curavam subverter a ordem. Dessa maneira, os primeiros servem-nos de exemplo, pois, captando com mais profundidade a acepção de „nacionalidade”, uniram-na à sua vida espiritual bem como à sua própria personalidade. Os últimos demonstram claramente aquilo que devemos evitar, a fim de não prejudicar o governo de nossa nação.

Primeiros conflitos entre a Lituânia

e países vizinhos

Desde a mais remota antiguidade existiam agrupamentos de famílias lituanas, formadas pela necessidade vital de defesa ou ataque. A principio, havia uma infinidade de pequenos agrupamentos, cada qual com seu líder. Assim, por um longo período de tempo, diversas tribos lituanas, não estando unificadas, sofriam constantes ataques de ducados russo vizinhos.

Do século X até a metade do século XII os russos investiram sem trégua, tanto contra os 'aisčiai' de Padauguis, quanto contra os "aukštaičiai". Todavia, a partir dessa data, os próprios lituanos principiam a atacar os russos. Eles adentravam em longínquas terras russas, saqueando as riquezas encontradas nas cidades.

No início do século XIII, os lituanos foram um verdadeiro motivo de pavor para os russos. No fim do século XII, ao formar-se, na Livônia, um governo de alemães recém-chegados, os lituanos passaram a combatê-los. Irrompam em praias distantes; no inverno, atravessando um golfo gelado, atingiam até mesmo a região de Larema.

Naturalmente, semelhantes peripécias só podiam ser levadas a termo, sob a orientação de um líder. Os grupos lituanos de maior vulto sempre tinham um guia à sua frente. No começo, este era escolhido entre os guerreiros organizados. Contudo, após uma batalha vitoriosa, o seu guia continuava governando, mesmo em tempo de paz. Manter-se no governo não era difícil, pois após uma batalha sempre havia preparos para a seguinte. Desse modo, aos poucos vão-se sobressaindo alguns dentre os antigos e numerosos duques.

Tradução de Cristina Ž. Jūraitis

D. G. Vakariai

MONUMENTOS DA CULTURA LITUANA

Nos últimos anos foi feito na Lituânia um levantamento dos monumentos culturais ainda existentes.

Apreciando estes monumentos pode-se descobrir neles a vida e a história dos lituanos assim como a documentação das suas continuas lutas.

Estes monumentos são a mais valiosa herança cultural da Lituânia, herança que precisa ser aproveitada para incentivar os estudos e aprimorar a educação cultural do povo lituano.

Os monumentos culturais estão divididos em quatro tipos: da arqueologia, da arquitetura, das belas artes e da história. A Lei da Proteção aos Monumentos Culturais protege agora 10.220 monumentos.

Os monumentos históricos começaram a ser estudados ainda antes da Primeira Guerra Mundial. Cada um deles tem a sua descrição — sua história. Nestas descrições revelam-se os lugares das revoltas de 1831 - 1863, os edifícios, as sepulturas dos rebeldes e seus monumentos, os lugares onde moravam e agiam os líderes das re-

voltas: Zigmantas Sierakauskas, Kostas Kalinauskas, Antanas Mackevičius.

Uma grande parte é formada pelos monumentos da Segunda Guerra Mundial.

Nos monumentos históricos são lembrados importantes escritores, artistas, músicos, cientistas, como Adomas Mickevičius, Thomas Mann, Simanas Daukantas, Motiejus Valančius, A. Baranauskas, Maironis, Vincas Kudirka, Žemaitė, V. Mykolaitis-Putinas, A. Vienulis, Balys, Sruoga, Saloméja Neris, K.M. Čiurlionis, Petras Rimša, J. Vienožinskis, J. Mikėnas, os compositores J. Naujalis, J. Gruodis, J. Tallat-Kelpša, os iniciadores do teatro-ópera Kipras e Mikas Petrauskas e muitos outros.

Existem 3367 monumentos arqueológicos tombados. O passado histórico lituano começou a ser estudado no início do século XIX. Os iniciadores foram D. Poška e, mais tarde, E. Tiškevičius.

Na cidade de Vilnius foi fundado um Museu de Antiguidades, no qual foram concentrados os achados arqueológicos. Em 1893 pela primeira vez foi feito um elenco de monumentos arqueológicos e começou-se estudar o passado histórico lituano. Esta obra foi dificultada pela Primeira Guerra Mundial. Nos anos da Lituânia independente foi criada a Comissão de Arqueologia que efetuou muitas escavações e coligiu vários objetos e elementos. Após a Segunda Guerra Mundial esta obra continuou. Foram achados 44 acampamentos da era da pedra e do bronze. A maior parte dos acampamentos mais velhos da história do homem — era da pedra — foi achada no distrito de Varėna e nas margens dos rios Merkis, Ula e Varėnė. Acampamentos da era do bronze foram achados nos distritos de Varėna e de Vilnius.

Os mais impressionantes e maiores monumentos arqueológicos são os 'Piliakalniai', morros nos quais foram edificadas fortificações. Existem na Lituânia 6721 'Piliakalniai' e além do valor histórico, têm um valor altamente decorativo. Os mais belos e melhor conservados são os de Apuolė, Bražuolė, Bubiai, Impiltis, três de Kernavė, de Liškiaiva, Maišiogala, Medvėgalis, Punia, Šatrija, Ukmergė e dois de Veliuona.

Uma grande, mas pouco estudada parte dos monumentos arqueológicos é a dos cemitérios: 297 'Pilkapynai' e 1923 'Senkapiai'. Dependendo de seu aspecto eles são divididos em cemitérios rasos e 'Pilkapiai'. Os 'Pilkapiai' são sepulturas dos tempos pagãos, erguidas em cima da pessoa sepultada em forma de outeiro ou colina. As sepulturas rasas são denominadas 'Senkapiai' (Sepulturas antigas). Da era do bronze são conhecidos os cemitérios do tipo 'Pilkapiai' de Egliskiai e

MŪSŲ LIETUVA em português

Kybartiškiai (distrito de Siauliai), de Berčiūnai (distr. de Panevėžys). „Senkapiai“ foram achados em Rudaičiai (distr. de Kretinga), em Drobukščiai (distr. de Telšiai), em Sauginiai (distr. de Šiauliai), em Pakalniškiai (distr. de Šakiai) e em Gintališkė (distr. de Plungė).

Os mais velhos „Pilkapiai“ encontram-se no oeste da Lituânia. Eles são da era do bronze. O costume de sepultar os mortos em „Pilkapiai“ perdurou por mais tempo na Lituânia oriental. Nesse lugar às vezes se encontram até cem ou mais „Pilkapiai“. Os mais impressionantes „Pilkapiai“ estão nos distritos de Trakai, Švenčionys e Vilnius.

À cultura espiritual pertencem os „Alkakalniai“, dos quais se conhecem 69. (Alkas é um outeiro coberto de árvores, lugar santo dos antigos lituanos). Esses morros estão geralmente não longe dos „Piliakalniai“, sendo usados como lugares de adoração dos deuses pagãos lituanos. A maior parte deles estão na Žemaitija (Samogitia).

Foi estudado um grande número de pedras mitológicas em forma de bacia (côncavas), achatadas que tem sinais ou inscrições antigas. Elas são relacionadas com antigas lendas pagãs. O povo adorava estas pedras e acreditava que elas tivessem um poder supranatural. Geralmente elas estão perto dos „Alkakalniai“, mas às vezes, podem ser encontradas mais longe. Atualmente estão tombadas 625. As mais conhecidas são: „Velnio sostas“ (O trono do diabo) no distrito de Šilalė, a pedreira (altar) no distrito de Skuodas e outra pedreira de Laukagalys, distr. de Kaišedorys.

Um grupo separado de monumentos arqueológicos são as vias secretas, calçadas empedradas em pântanos, as quais os žemaičiai, os habitantes do oeste lituano, chamam de „Kulgrindos“ (vias calçadas). Se conhecem oito destas vias, sendo a mais famosa a „Kulgrinda“ de Sietuva, perto do „Piliakalnis“ de Burbiškis, no distrito de Šilalė.

A lista dos monumentos arquitetônicos foi feita depois de Segunda Guerra Mundial. Por causa das condições históricas, da mudança de estilos e das condições do clima na Lituânia poucos monumentos arquitetônicos restaram. Nelas se reflete o desenvolvimento da arquitetura européia enquanto algumas construções têm também características locais. Nesta lista estão cinco „cidades velhas“, partes de cidades maiores: Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Kėdainiai e Trakai, e 62 cidades menores e pequenas.

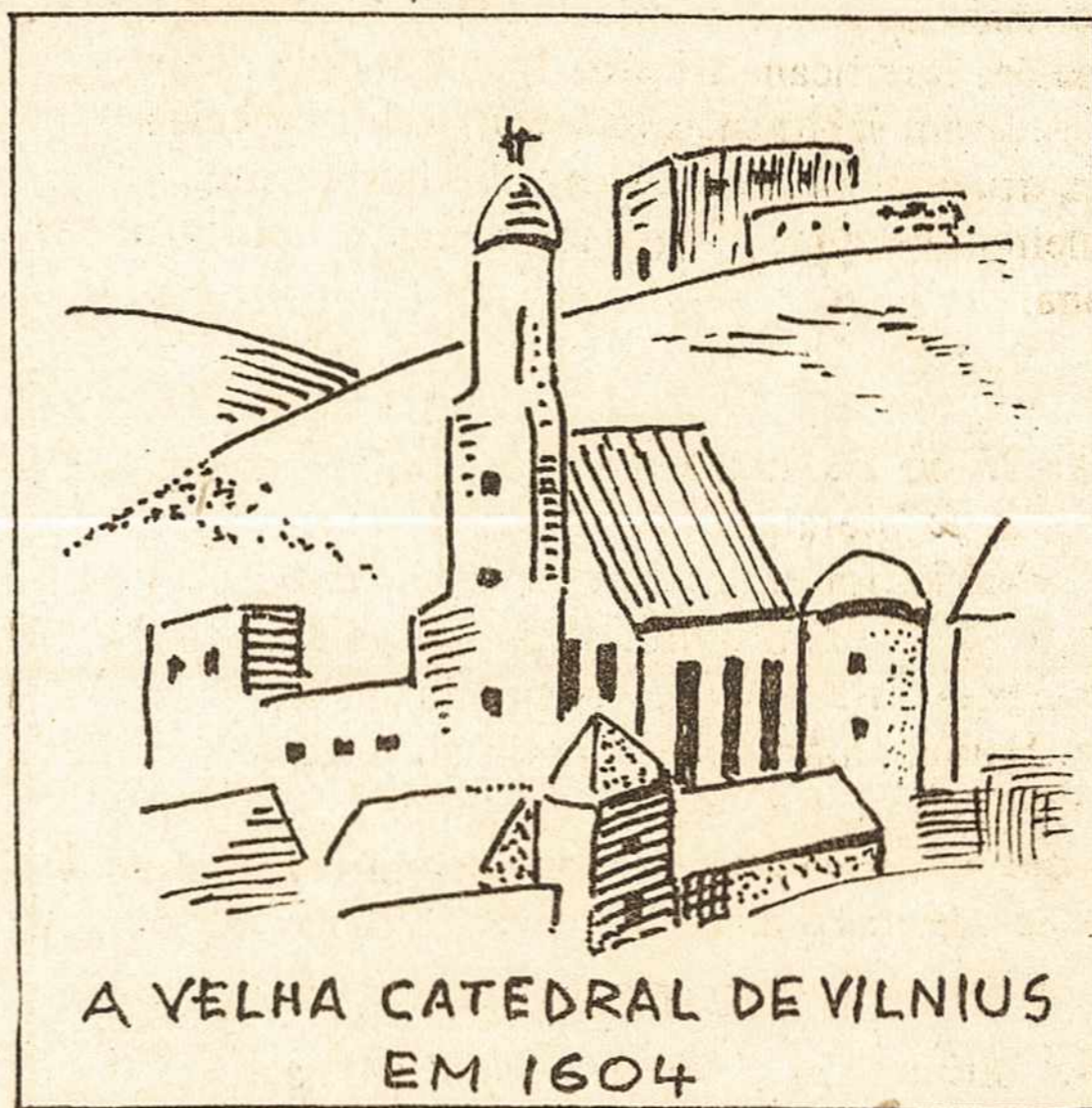
Construções defensivas: a fortaleza da ilha e do cabo de Trakai, os restos do conjunto de defesas de Vilnius com a porta de Medininkai, as fortalezas Inferior e Superior; as muralhas das fortalezas de Kaunas e de Medininkai.

As mais importantes construções góticas são: a igreja de Santa Ana e dos Bernardinos em Vilnius, a „Casa de Perkūnas“, em Kaunas. Da renascença: os restos das fortalezas de Panevėžys, Raudonė, Raudondvaris, Biržai, o mosteiro de Tytuvėnai, as igrejas de S. Pedro e S. Paulo em Šiauliai, as igrejas de Simnas e Videniškiai.

Do barroco: a igreja de S. Pedro e S. Paulo em Vilnius, as igrejas de Pažaisliai, Liškiava, as igrejas de S. Teresa e de S. Catarina em Vilnius e dezenas de casas de moradia.

Classicismo: a Catedral de Vilnius e a sede de administração municipal, os edifícios antigos do governo, a igreja de Sudervė, as antigas „casas grandes“ das fazendas de Verkiai, Paežeriai, Čirbiškis, Salai ir Jašūnai.

Na lista dos monumentos de construção estão incluídas 39 aldeias, 72 sítios e 94 edificações avulsas. As mais valiosas são as aldeias de Žervynai, Skirvytėlė em Rusnė, de Šiaudiškiai e Suminai no distrito de Utena, de Lynežeris — distr. de Varėna, de Pakalniai — distr. de Anykščiai, as casas dos pescadores de Neringa, as igrejas de Palušė, Seda e Stelmuzė e a casa de bebidas (Smuklė) de Dubingiai.

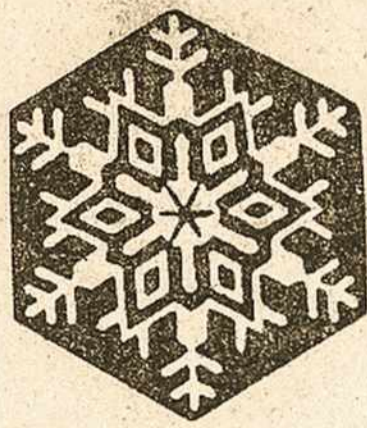

Na lista dos monumentos de belas artes estão 2834 obras de artistas e 1929 de amadores, 110 pinturas murais, das quais as mais valiosas são os afrescos de A. Paliulionis em Pažaislis e na Catedral de Vilnius.

Das 963 telas as mais valiosas são as de S. Čechavičius, em Vilnius, de E. Audriolis, em Kaunas, de S. Smulgevičius e de K. Ruseckas, em Vilnius, de M. Smakauskas, em Mielagėnai e de N. Silvana-vičius, em Punia, Nemaliūnai e Jieznas.

Tradução de E. Petraitis

CRÔNICA

Cá estamos nós novamente para contar o que aconteceu nesta ultima semana em nossa Colonia.

Domingo dia 27 de fevereiro tivemos a comemoração da Independência da Lituânia. independência que foi proclamada em 16 de Fevereiro de 1918, porém como este ano tivemos o Carnaval então se resolveu comemorar no dia 27. Estão realmente de parabens os organizadores, pois a programação apresentada fugiu completamente do que estávamos habituados a ver. Neste ano tivemos poucos discursos e muita apresentação, parte esta-aliás que surpreendeu a todos pois esteve realmente muito bonita. Logo após as comemorações todos se dirigiram aos salões que ficam atrás da Igreja de Vila Zelina e lá puderam saborear diversos pratos de especialidades lituanas. Entre os convidados haviam muitos brasileiros, os quais elogiaram bastante a cozinha lituana.

Dia 26 de Fevereiro passado, houve a reunião do grupo de literatura. a primeira deste ano novo. Esta reunião foi realizada na residência do casal Petraitis, aliás sempre muito simpáticos e gentilísimos. Para este ano por unanimidade foi eleita a Sra. Halina Mošinkienė para dirigir e coordenar as reuniões do grupo. Realmente todos temos a certeza que o Grupo de Literatura estará em ótimas mãos e de pessoa certa, para o lugar certo.

No ultimo dia 3 de Março, aconteceu um jantar de confraternização no Restaurante Eduardo's dentre os membros das colonias lituana, leta e estoniana.

Este tipo de jantar entre as 3 colonias acontece uma vez por ano, para que num momento de descontração os membros destas 3 colonias, possam depois de um ano, normalmente de muito trabalho, conversar um pouco e traçar planos de trabalho para o próximo ano. Todos os anos a responsabilidade pela organização dos trabalhos cabe a uma colonia, tudo isto em forma de rodizio, para que não se sobrecarregue nenhuma das 3 por demais.

O Joãozinho, diretor do conjunto „Nemunas' está com um sorriso de um lado ao outro, e não é pra menos. O sucesso que o conjunto fez em suas apresentações na Argentina e no Uruguay ultrapassou a melhor das expectativas. O grupo „Nemunas' está de parabens. Mas tenham a certeza que as palavras de incentivo que vocês ouviram são merecidas, pois os sabados e domingos que vocês ficam ensaiando somente poderiam dar os frutos que estão dando.

Quanto ao terreno de Atibaia, queremos avisar que a escritura registrada da compra do mesmo, já se encontra em mãos da Comunidade Lituano Brasileira e da Comunidade Católica Romana de São José. Já estão se fazendo contatos a respeito de instalações de rede elétrica, de divisão de terrenos etc.

Neste começo de ano foi eleita a nova diretoria da „Lietuvių Sajunga", tendo sido eleito como presidente o Sr. Antanaitis. Queremos parabenizá-lo bem como a todos os membros que compuseram a sua chapa e desejar-lhes uma gestão de muito sucesso.

Por hoje é só. „Kitą savaitę bus daugiau' . Tchau

Algirdas

LIVROS - LIVROS - LIVROS

**CINQUENTENARIO DA IMIGRAÇÃO
LITUANA NO BRASIL**

Uma coletânea bilingue de artigos, resumos e 350 fotografias sobre os lituanos do Brasil de 1867 até hoje.

Nas casas paroquiais da Vila Zelina e de S. Casimiro.

Na opinião do historiador da Universidade do Vale dos Sinos, RS., Pe. Arthur Rabuske S.J.:
"A edição ultrapassa em muito as minhas expectativas mais risonhas."—"Creio que tais obras permanecem por muito tempo como marcos inamovíveis para toda a família lituana entre nos".

MŪSU LIETUVA em português